

Садржај

Миодраг Ђукић - [Сомнабули](#) - драма у четири чина

Миодраг Ђукић с огромном енергијом и несмањеним интелектуалним набојем у драми *Сомнабули*

истражује феноменологију насиља које се појављује у модификованим или новим облицима. Насиље се, у драми Сомнабули јавља као мултипликована матрица понашања која се, у свакој својој појави исказује као успостављени однос у микро– и макро– заједници. Микро представљена је трочланом породицом – родитељима и кћерком Аном, интелектуалцима који су доведени у завистан положај од стране макро заједнице чији је представник Душан, изданак данашњих “сналажљивих” бизнисмена. Насиље које латентно прети распаду кохезије породице проистекло је из околности у којима је породица живела током последњих година. Овај облик насиља манифестује се понижењем и социјалном самоизолацијом које подносе Јосиф, Вера и Ана, као и непреболем због смрти Јосифовог и Вериног сина а Аниног брата Мише као добровољца у Хрватској. Ова врста трпљеног насиља, дакле, узајамно повезује у немаштини и патњи чланове Јосифове породице. Душан, међутим, у Јосифов дом доноси насиље спољног света које сам гради, развија и спроводи. Другачије речено, увреде, притисци, претње и малтретирање којима Душко подвргава Јосифа, Веру и Ану, само су – како нам доследно

приказује Миодраг Ђукић – данас уобичајени облик комуникације међу онима који имају моћ са онима који никакву моћ немају. Таква туробна слика садашњице сублимно је дефинисана у Верним монологу: “... зло семе је бачено у наше тле и сада све што ниче затровано је неминовношћу, страдањем и страхом од њега...”

[>>> види поговор](#)

Предраг Перишић - [Хероји](#) - позоришна комедија у два дела

Предраг Перишић представља се комедијом *Хероји*; реч је о комаду у коме писац слика догодовштине за време Другог светског рата. Због квара немачког тенка, тројица војника који чине посаду тог тенка, остају у српском селу као заробљеници домаћина Радована. Домишљати Радован “изнајмљује” немачке солдате другим сељанима и село убрзо напредује на свим плановима. Упорни, радни и дисциплиновани млади Немци неуморно раде и тиме приморавају и остале мештане да крену путем напретка. После низа перипетија, нове власти – које су зарад промоције комунистичке идеје – истицале напредовање села као плод примене социјалистичких идеја у пракси, констатују да је до позитивног преображаја села дошло захваљујући непријатељу, а да би признање ове чињенице довело до скандала са несагледивим последицама, па налазе решење да Радована са сином Михајлом пошаљу “на море” где ће, ако преживе услове “летовања”, схватити да треба да држе језик за зубима. У благо стилизованом реалистичкој комедији, Предраг Перишић суочава нас са стереотипима на којима је био заснован један читав политички покрет са припадајућим

му елементима извршне власти. Перишићев благи хуморни приступ, у ствари, јесте беспошtedна сатира усмерена према злоупотреби идеологије; ... [>>> види поговор](#)

Едуард Дајч - [Шарена књига о српском питању](#) - коме(н)дија са тучом и певањем у два чинчина и срећним епилогом

Едуард Дајч написао је драмски памфлет *Шарена књига о српском питању*. Теорија књижевности вели да је памфлет “увредљив спис којим се напада нека личност, или јавна акција, да би се дисквалификовао и онемогућио неки актуелни политички, социјални, религиозни или књижевни подухват у друштву... У почетку није имао увредљив карактер и пежоративно значење, али одувек је био моћно средство политичких и друштвених борби. Већ је први писани законик: XII таблица, прописивао смртну казну исмевачима римског грађанина, а Волтер је због својих смелих памфлета био прогнан из Француске. Мада је сâм говорио: “Поштени људи, који мисле, јесу критичари; злбници су сатиричари, а покварењаци пишу памфлет”, и сам је морао прибећи памфлетима у одбрани од анонимних нападача и борби против цркве... Памфлет по правилу нема веће литерарне вредности, али може да буде и право поетско дело, као што је поема Пут од Бранка Радичевића.” Едуард Дајч преузима форму драмског памфлета да би у ироничном контексту приказао становишта јавних личности о “српском питању” данас...

[>>> види поговор](#)

Стојан Срдих - [Грч](#) - драма монодраме у шест слика

Стојан Срдих представљен је драмом *Грч*; ово интересно дело представља једну врсту драматуршког експеримента којим се монодрама разгранала у драму пет лица. Тема којом се Срдих бави припада подручју сексуалне патологије. Реч је о специфичном садо-мазохистичком односу између жене и мушкарца; овај однос аутор посматра из перспективе калеидоскопских слика - огледала, где се приказује сложени однос између насилника и жртве у временској перспективи. Отуда су јунакиње Срдихеве драме двојнице Жене, али у разним старосним добима, од седмогодишњег детета, преко тинејџерке до зреле тридесет трогодишње жене. У исповедним солилоквијима, у којима се подједнако позивају колико на мушкарчеву толико и на сопствену кривицу, јунакиње драме Стојана Срдиха настоје да нађу разрешење за сопствени статус знајући да разрешења нема, или барем нема без самоубиства. Сва у тамним тоновима, писана са понирањем у психологију жртве која је истовремено и кривац, драма *Грч* Стојана Срдиха доноси нам искошен, до сада не тако често одабран угао посматрања на патолошке појаве и њихове последице у односу жене и мушкарца. Срдих, дакако, нема жељу да дефинише какав треба да буде тај однос, нити настоји да користи образац психодраме да би указао на узајамност поступака целата и жртве – списатељеве су намере скромније, јер Срдих само жели да нам покаже образац девијантног понашања које се у животу среће много чешће него што мислимо... [>>> види поговор](#)

Зоран Ђикић - [Дечак](#) - драма

У драми Зорана Ђикића *Дечак* писац користи инверзију као основно списатељско средство, коме уз раме стоји иронија. Инверзија у рукама доброг драмског писца може да буде изузетно средство – сетимо се Мрожека и његовог Танга где су сви односи дати у инверзији – а то нам доказује и Зоран Ђикић, чији драмски јунак Дечак, манипулише светом одраслих и њиховим интересима. Тај Ђикићев јуноша истовремено је и пажљиви посматрач понашања одраслих и веома брзо учи лекције живота, од којих је најважнија она која вели да лични интерес одређује човеково понашање. Када је научио ову лекцију, Дечак је спреман да уђе у борбу за преживљавање, под условом да савесно учи и ону лекцију која се може назвати животним искуством, а како је искуство непреносиво, и Ђикићев јунак ће плаћати улазницу за утакмицу у којој ће добијати и губити, али ће успети да одржи сопствени интегритет. У овој хуморној али и горкој сатири, Зоран Ђикић проширио је подручје својих драмских истраживања, не само одабирајући нове тематске кругове, већ пре свега бавећи се промишљањем и испитивањем основних етичких претпоставки на којима почивају породица и друштво, питајући се куда корачамо сви заједно ако смо подвргли руглу и спрдњи све принципе и све вредности...

[>>> види поговор](#)

Маша Филиповић - [Задржи кусур](#) - драма

Маша Филиповић у драми *Задржи кусур* описује превирања и збивања у популацији младих између 25 и 30 година. Социјални и породични статус ове групације младих могао би се дефинисати као место у предворју, будући да припадницима овог нараштаја – у нашим условима – предстоји борба за афирмацију барем на два плана – породичном и друштвеном; другим речима, у овим годинама се формирају сопствене породице, односно, у тим годинама започињу да се граде професионалне каријере. Маша Филиповић нуди нам причу о наглom сазревању девојке Ане у чијој се свести конфузно укрштају сазнања о сопственој сексуалности и из ње проистеклој зависности, као и вредности хришћанског начина промишљања света и живота са којима се тек упознаје. Ако у Аниним недоумицама препознајемо образац начина живота једног дела младе популације, онда у лику Бранке налазимо типолошку припадност прагматизму који је одлика другог дела исте генерације. За Бранку нема недоумица, нема тајни, нема нејасноћа, али истовремено нема ни љубави, па ће и ова самосвесна девојка у једном тренутку завапити због страшне самоће којом је окружена. Двојица младића, Филип и Марко такође су представници опозитних принципа; док је Филип младић с београдског асфалта који се држи принципа “у се, на се и пода се”, дотле је Марко идеализован лик трпељивог и осећајног момка који је одан вери и чији живот тече у складу са хришћанским начелима...

[>>> види](#)

[поговор](#)

Радомир Путник - [Поговор](#)

-- о о О о о --

Едиција Савремена српска драма КЊИГА 30

Издавачи: УДРУЖЕЊЕ ДРАМСКИХ ПИСАЦА СРБИЈЕ, 11000 Београд, Господар Јевремова 19 и ПОЗОРИШТЕ "МОДЕРНА ГАРАЖА", Мајке Јевросиме 30

www.drama.org.rs

udraps@gmail.com

За издаваче: Миодраг Ђукић и Братислав Петковић

Одговорни уредник, Миодраг Ђукић

Главни уредник, Момчило Ковачевић

Извршни уредник, Недељко Бодирога

Редакција: Миладин Шеварлић, Бошко Сувајцић, Снежана Кутрички, Милан Миња
Обрадовић, др Едуард Дајч, Радомир Путник

Коректура - Редакција

Ликовно и техничко решење, Ново Чогурић

Припрема за штампу, Светозар Станкић

Штампа и повез: "ГРАФОРЕКЛАМ", Параћин

Штампање завршено децембра 2008.

Тираж: 300 примерака